

IVAN BEGU (1918-1990) rođen je Kotoru. Potiče iz stare kotorske, radničke porodice. Otac mu je bio poznati kotorski obućar. Jedan period života proveli su i na Cetinju.

Rano je ostao bez roditelja. Prepušten sam sebi, kroz život ga vodi potreba za stvaralaštvo i umjetnošću. Ostavio je neizbrisiv trag u kulturno-umjetničkom životu Kotora i Crne Gore i kao glumac i kao muzičar, upravo u umjetničkim oblastima koje su mu bile strast. Profesionalno, poslije II svjetskog rata, radio je kao glumac i upravnik kotorskog pozorišta.

Paralelno sa glumom, nikada nije prestao da se bavi muzikom. Bio je nastavnik u muzičkoj školi, dirigent kotorskog hora sa kojim je osvajao i značajne nagrade u staroj Jugoslaviji.

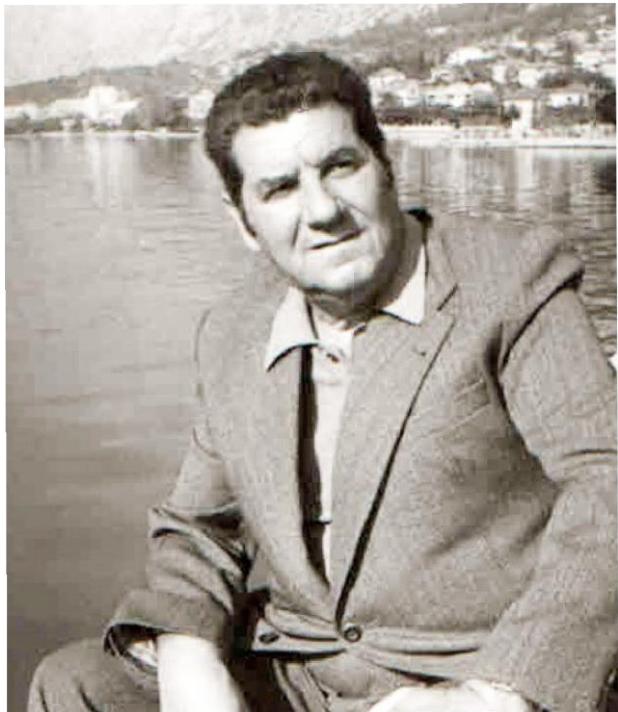
Kada i gdje je učio muziku pouzdano se nezna. Zna se međutim da je još u ranom djetinjstvu bio nesumnjivi muzički talenat. Ostalo je zapisano da je sa jedanaest godina bio član gradske muzike. Svirao je više muzičkih instrumenata.

Bio je član više muzičkih grupa od kojih posebno treba istaći *klapu Karampana*.

Značajno je reći da su Ivove kompozicije za gitaru ušle u antologiju muzike u Crnoj Gori.

Sve do kraja života ostao je vjeran muzici, prenoseći svoje znanje mladim generacijama.

(Marija Maja Vučković, čerka Ivana Begua, Sečanj –Srbija, pismom, 27.3.2015)

Ivo Begu

SJEĆANJA MUZIČARA: "Baš kao što Maja zaključuje o pedagoškom radu svog oca, tako se i meni u sjećanje vraćaju slike iz djetinjstva : prva iz kotorskog pozorišta, početkom '60-tih, gdje nas uvijek raspoloženi, šali sklon, glumac Ivo Begu uči pjevanju, dikciji, glumi i scenskim pokretima za nekoliko dječjih pretstava. Živo ga pamtim sa gitarom dok nas uvježbava za pretstave i usput nam zasvira nešto moderno. U to vrijeme počinje i moje druženje sa gitarom i dok sam tada znao samo neke osnovne akorde, kao mistična i nedostižna čarolija su mi zvučali njegovi izlomljeni akordi u ritmu bossa nove koja je tada bila izazov za muzičare. Kada naučiš bossa novu, onda si gitarista! govorio bi Ivo, ali i svi popularni kotorski muzičari toga doba. Godinama poslije, na nekoj zabavi gdje sviram sa *Biserima Boke* a stariji maestri Stevo Proročić i Begu (saxofon) u njihovom Splendidu, prilazi mi otmeni gospodin Ivo i čestita: Dobre su vam ove bossa nove! Bio je to veliki kompliment od velikog muzičara !" (Milan Kovačević, urednik Lirice)

Zoran Proročić, kompozitor iz Kotora:

"Na početku moje muzičke karijere nekoliko muzičkih veterana iz Kotora grada je značajno doprinijelo mojojem razvoju. Jedan od njih je bio i štor Ivo Begu."

Dobronamjeran i ujedno oprezan u edukaciji, nesebično je dijelio svoje znanje i kao vrstan poznavalac harmonskih struktura, koristio je svaku priliku da nama, muzičkim poletarcima objasni tu čudesnu magiju.

Sa orkestrom Splendid, dvije generacije muzičara. I. Begu na saksofonu

Bio je i veliki skriboman- često je prepisivao aranžmane drugih autora. Na moje pitanje *Zašto štor Ivo prepisujete kada ima štampana verzija?* odgovor je bio: *Od velikih majstora se najbolje uči a jedan od načina je i prepisivanje jer tada se najbolje uočavaju tajne harmonijske magije...!*

Tada to nisam razumio!

Zahvaljujući njegovim aranžmanima, koje je pisao za naš orkestar, počeo sam razumijevati osnovna pravila na tom veličanstvenom području... Ostalo mi je u pamćenju način na koji je veličao štor Tripa Tomasa, slavnog kotorskog kompozitora i aranžera...

Mladi, nadobudni i nepažljivi, kakvi smo bili, često smo ulazili u prepirke i svađe za muzičkim stolom. Tome ne bi bilo kraja da se, diplomatski i duhovito, ne bi umiješao štor Ivo...

Šarm i duhovitost, dobronamjernost, mudrost i znanje krasile su jednog od značajnih stvaralaca u muzičkoj istoriji grada Kotora! Prava je sreća sresti ljude kao što je bio štor Ivo Begu.

KLAPSKI RAD – OBRADE I KOMPOZICIJE.

U svojoj *Antologiji klapskih pjesama*, prof. Nikola Gregović je izvanredno prikazao istorijat klapske muzike Boke, uz popis svih klapa od kraja XIX v. (*Deštregovi Kotor*) do 2006.god. kada je štampao knjigu. Uz značajne podatke o klapama, repertoaru, hronologiji nastupa i uspjeha stoje i podaci o članovima klapa. Nailazimo na ime Ivan Begu, u svojstvu člana, čak i voditelja nekih od nastarijih klapa, živopisnih imena: *Vampiri I* (osnovana 1931) i *Vampiri II* (osnovana 1933). Vjerovatno to nije naš Ivan Begu, obzirom na njegovu mladost, ali pouzdano pratimo njegov klapski angažman u kasnijoj fazi. U klapi 567 *Kotor*, osnovane 1968. voditelj je upravo Nikola Gregović a član Ivan Begu. Njih dvojica će stalno saradivati i kasnije.

U klapi Karampana, Ivan Begu će napisati svoje najznačajnije obrade, posebno u pripremi snimanja njihovog CD-a. 1982. Četiri klapske partiture koje ovdje donosimo je u svojoj Antologiji objavio i Nikola Gregović a mi čitavu zbirku prenijeli na festivalski web site. Tražeći još materijala, eventualno neobjavljenih zapisa, zamolio sam našeg velikog prijatelja i saradnika, Kotoranina koji već decenijama stvara u Dubrovniku, svestranog muzičara, graditelja i svakako izvrsnog svirača naše Lirice (ili Lijerice) Djoka Begua, da pogleda u starim arhivima svog strica, da nema nesto neobjavljeno. I za par dana, dobili smo kajdanku, sa desetak ručno ispisanih partitura, među njima pomenute četiri obrade ali i dvije njegove autorske partiture: *Da mi je piti i Ja ga mila majko*, koje javno i premijerno objavljumo upravo u ovom izdanju *Lirice!*

Posebno nas je obradovala i prva strana kajdanke gdje Ivo Begu urednim rukopisom zapisuje vrlo vrijedno zapažanje koje želimo podijeliti sa svim ljubiteljima klapske muzike:

"Pjesma klapa gajila se gotovo u svim mjestima na našem primorju. Muzikalni kantaduri, ljudi raznih zanimanja, naveće bi se okupljali u malim lokandama i uz trešetu, briškulu, slani sir, sardele i dobro dalmatinsko vino, skladno bi, šoto-voće, zakantali izvorne i druge primorske pjesme. Mnogo se improvizovalao i izmišljalo. Dešavalo se, da se ista pjesma pjeva na razne načine i proizvoljne tekstove, ali u osnovi sve su one zadržale karakterističan primorski melos, koji se još uvjek može čuti duž naše dalmatinske obale. U tom preobražaju pjesama učestvovali su mnogi znani ili neznani pojedinci ili grupe ljudi i te pjesme su prihvaćene kao narodni melos koji je nastavio da živi izvan stega stručnosti i profesionalnih normi.

Izvjestan broj starih južno-primorskih melodija, pribilježio sam i obradio vodeći računa da bo-gatijom harmonijom ne povrijedim izvornost pučkog interpretiranja i originalnost klapskog pjevanja.

Na nekim kompozicijama izvršio sam male izmjene melodija ili dopunu teksta. Dio ove zbirke snimljen je la LP. ploči i kaseti *Jugotona Zagreb*, 1982 godine, u izvođenju muške klape *Karampana*-Kotor.

Ivan Begu

Dobrota, Kotor 1983 godine"

Hvala Maestro!